



تاریخ
۱
شهر یور
۱۴۰۰
دوشنبه

## هر شماره؛معرفی یک بیماری و پیشگیری و درمان آن

## این شماره: واکسن کرونا

صفحه
۶
شماره
۳۱۵۳
سال
بیست و هفتم



## همه چیز درباره واکسن کرونا



شواهد علمی زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد واکسنیاسیون بهترین راه تقویت سیستم دفاعی بدن در برابر عفونت‌های جدی است. به گزارش گروه وب گردی خیرگزاری صدا و سیما، تزریق واکسن ضدکرونای فایزر-بیون‌تک در آمریکا و بریتانیا آغاز شده و واکسن مدرنا نیز به تازگی مجوز استفاده اضطراری در آمریکا را دریافت کرده است. دیگر کشورهای جهان نیز به تدریج در حال صدور تاییدیه‌های نهایی خود برای آغاز واکسنیاسیون با هدف پیشگیری از ابتلا به ویروس کرونا هستند.

سازمان غذا و داروی آمریکا اعلام کرده است که همه افراد بالای ۱۶ سال سن می‌توانند این واکسن را بزنند؛ با این وجود در همان روزهای اولیه تزریق نیز گزارش‌هایی که چند اندک از بروز آلرژی در برخی از افراد واکسینه شده دریافت شد.

دکتر پوروی پاربخ، متخصص آلرژی و پزشک محقق در آزمایش‌های بالینی واکسن کرونا می‌گوید: «ما در معرض یک بیماری همه‌گیر هستیم که تهدید کنندهٔ زندگی است و هیچ دفاعی نداریم؛ بنابراین مردم باید حتماً این واکسن را بزنند. موارد بسیار بسیار کمی وجود دارد که می‌توان بر مبنای آن استدلال کرد که بعضی‌ها نباید واکسینه شوند.»

**بر اساس یافته پزشکان چه کسانی باید و چه کسانی نباید در مقابل کووید۱۹ واکسینه شوند؟**

**افرادی که بطور کلی به واکسن آلرژی دارند**

سازمان غذا و داروی آمریکا تا کنون تنها یک گروه را از واکسنیاسیون در مقابل ابتلا به کرونا منع کرده است؛ افرادی که سابقه آلرژی شدید به هر کدام از اجزای واکسن فایزر-بیون‌تک دارند.

گروه های پزشکی نیز موظف هستند در زمان انجام این واکسنیاسیون، امکانات درمانی لازم را در اختیار داشته باشند تا در صورت مشاهده

احتمالی واکنش‌های آلرژیک بلافاصله وارد عمل شوند. در دستورالعملی که درموضوع واکسنیاسیون کرونا در آمریکا و بریتانیا منتشر شده، آمده است که بیمارانی که در گذشته سابقه واکنش آلرژیک به واکسن‌ها را داشته‌اند باید پس از تزریق واکسن ضدکرونا، مدت ۳۰ دقیقه زیر نظر باشند. این مدت برای افرادی که سابقه آلرژی به واکسن ندارند، مدت ۱۵ دقیقه است.

**افرادی که به چیزهای دیگری همچون مواد غذایی آلرژی دارند**

افرادی که آلرژی‌های دیگری از جمله آلرژی به مواد غذایی دارند، می‌توانند واکسن کرونا را دریافت کنند.

دکتر پوروی پاربخ، متخصص آلرژی و پزشک محقق در آزمایش‌های بالینی واکسن کرونا می‌گوید: «ما در جریان آزمایش‌های بالینی، افرادی که آلرژی‌های متعددی دارند و حتی دارای حساسیت غذایی شدید هستند را مستثنی نمی‌کنیم. ما تنها افرادی را که به واکسن فایزر حساسیت داشتند مستثنی کردیم؛ بنابراین ممکن است هزاران نفر در جریای این آزمایش‌ها آلرژی داشته باشند و با این وجود بدون هیچ مشکلی، واکسن را دریافت کرده باشند.»

تنها دو نفر از هزاران نفری که در بریتانیا واکسن فایزر به آن‌ها تزریق شده دچار آلرژی شده‌اند که این افراد نیز اکنون بهبود یافته‌اند؛ بنابر این داستان‌های ضد واکسنی که در شبکه‌های اجتماعی منتشر می‌شود، حقیقت ندارند.

**زنان باردار و شیرده**

به گفته دکتر پیتز مارکس، مدیر مرکز ارزیابی و تحقیقات بیولوژیک سازمان غذا و داروی آمریکا، از آنجا که هنوز اطلاعات کافی درباره ایمنی واکسن کووید۱۹ برای زنان باردار وجود ندارد، تصمیم گیری درباره واکسینه شدن یا نشدن با این واکسن به خود آن‌ها بستگی دارد. وی در این باره اعلام کرد: «بتلای زن یک باردار به کووید۱۹ چیز خوبی نیست، بنابراین ممکن است کسی تصمیم بگیرد که واکسینه شود، اما این چیزی نیست که ما در حال حاضر توصیه کنیم. تصمیم گیری در این باره را به خود فرد واگذار می‌کنیم.»

در جریان آزمایش‌های بالینی واکسن فایزر در ایالات متحده، ۲۳ زن در طول آزمایش باردار شدند. تا کنون هیچ اتفاق نامطلوبی در آن‌ها دیده نشده و نظارت پزشکی بر آن‌ها همچنان ادامه دارد.

کالج متخصصان زنان و زایمان در آمریکا (ACOG) توصیه کرده است که واکسن کرونا «بناید از زنان بارداری که دارای معیارهای واکسنیاسیون هستند، دریغ شود». همچنین تصور نمی‌شود که واکسنیاسیون زنان شیرده، خطری برای نوزادانشان داشته باشد.

**افراد مسن و افرادی که شرایط پزشکی زمینه‌ای دارند**

این افراد می‌توانند واکسن کووید ۱۹ در دریافت کنند. آزمایشات بالینی واکسن فایزر نشان داده که افراد مسنی که واکسینه شده‌اند، عوارض جانبی کم و خفیفی داشته‌اند.

## همه چیز درباره واکسن کرونا

**افراد دارای نقص در سیستم ایمنی بدن**

این واکسن برای افرادی که سیستم ایمنی ضعیفی دارند یا به دلیل بیماری‌هایی مانند سرطان تحت درمان هستند، احتمالاً مناسب است. با این وجود تصمیم برای وکسنیاسیون در این موارد نیز به خود فرد واگذار می‌شود.

در جریان آزمایش‌های بالینی واکسن فایزر داوطلبانی حضور داشتند که به دلیل ابتلا به بیماری‌هایی همچون ایدز، سیستم ایمنی ضعیفی داشتند. با این وجود اطلاعات خاصی درباره تاثیر واکسن روی این جمعیت وجود ندارد و نمی‌توان نتیجه گیری دقیقی برای آن‌ها کرد.

**کسانی که پیش از این به کرونا مبتلا شده بودند**

آخرین مرحله از آزمایش بالینی واکسن کرونا نشان داد که این واکسن به افرادی که پیش از این به کرونا مبتلا شده بودند کمک کرده و از آن‌ها در مقابل ابتلای دوباره محافظت خواهد کرد.

**نوجوانان**

نوجوانان ۱۶ و ۱۷ ساله در صورت رضایت والدین می‌توانند واکسینه شوند. در جریان آزمایش‌های بالینی واکسن فایزر بیش از ۱۵۳ نوجوان ۱۶ و ۱۷ ساله شرکت کردند و تجزیه و تحلیل داده‌های اولیه مربوط به آن‌ها نشان داد که این واکسن هیچ مشکلی را در بدن آن‌ها بوجود نیاورده است.

**از کجا بدانیم که این واکسن بی‌خطر است؟**

برای تایید بی‌خطر بودن یک واکسن، آزمایش‌های متعددی انجام می‌شود و اولین قدم در این راه، آزمایش واکسن در آزمایشگاه با انجام آزمایش روی سلول‌ها و حیوانات است. پس از آن چنانچه همه این مطالعات ثابت کرد که واکسن هیچ گونه خطری ندارد، آنگاه مرحله بعدی که آزمایش روی افراد داوطلب است آغاز می‌شود.



در مرحله آزمایش روی داوطلبان نیز، واکسن روی جمعیت بزرگی از انسان‌ها آزمایش می‌شود تا از موثر بودن و ایمنی آن اطمینان حاصل شود.

در موضوع واکسن فایزر-بیون‌تک، این واکسن روی ۴۰ هزار نفر آزمایش شد. البته به نیمی از این افراد واکسن واقعی تزریق شد و به نیمی دیگر واکسن ساختگی (دارونما). تا به این ترتیب بتوان نتایج حاصله را پس از تزریق واکسن واقعی، مقایسه و مطالعه کرد.

واکسن فایزر-بیون‌تک برای دریافت تایید نهایی تاثیر و امنیت، تمام مراحل آزمایش را طی کرده است. در جریان این آزمایش‌ها، یکی از داوطلبان نیز جان باخت و همین باعث شد تا آزمایش متوقف و علت مرگ بررسی شود. پس از آنکه مشخص شد مرگ او ربطی به تزریق این واکسن نداشته، بار دیگر آزمایش‌های بالینی از سر گرفته شد.

**واکسن‌های کووید۱۹ دقیقاً چه کاری در بدن انجام می‌دهند؟**

دو واکسنی که تاکنون در ایالات متحده آمریکا تایید شده است یعنی فایزر-بیون‌تک و مدرنا، از کدهای ژنتیکی برای ایجاد پاسخ ایمنی در بدن استفاده می‌کنند. به این نوع واکسن‌ها mRNA گفته می‌شود.

این واکسن‌ها سلول‌های انسانی را تغییر نمی‌دهند، بلکه فقط به بدن دستورهای برای ایجاد ایمنی در برابر کووید ۱۹ می‌دهند.

در ساخت واکسن آکسفورد نیز از ویروسی بی‌خطر استفاده شده که شباهت زیادی به این ویروس همه‌گیر دارد. واکسن‌ها گاه حاوی موادی مانند آلومینیوم نیز هستند که باعث پایداری یا تأثیر بیشتر بر بدن می‌شوند.

**آیا واکسن‌ها باعث بیماری افراد می‌شوند؟**

خیر؛ هیچ مدرکی وجود ندارد که ثابت کند دُر کم تزریق این واکسن‌ها باعث بیماری می‌شود. واکسن‌ها به شما بیماری نمی‌دهند بلکه در عوض به سیستم ایمنی بدن شما کمک می‌کنند تا عفونت موجود در بدن را شناسایی و با آن مبارزه کنند.

برخی از افراد پس از واکسنیاسیون علائم خفیفی مانند درد عضلانی یا افزایش دما را نشان داده‌اند. اما این بیماری نیست، بلکه پاسخ بدن به واکسن است.

**واکسن‌ها بشوم یا نه؟**

شواهد علمی زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد واکسنیاسیون بهترین راه تقویت سیستم دفاعی بدن در برابر عفونت‌های جدی است. همچنین به نظر می‌رسد واکسن کووید ۱۹ مانع از ابتلای شدید افراد به این بیماری می‌شود و می‌تواند جان آن‌ها را نجات دهد.

هنوز مشخص نیست که چه تعداد از مردم جامعه باید واکسینه شوند تا انتشار ویروس کرونا تحت کنترل و ایمنی جمعی بوجود آید و نیاز به واکسنیاسیون بیشتر نباشد؛ بنابر این واکسینه شدن حداکثر افراد در این مرحله، ضروری به نظر می‌رسد.

## پاسخ به سوالات رایج در مورد واکسن کرونا

در داخل خانه با افراد غیر واکسینه شده بدون استفاده از ماسک و یا رعایت فاصله اجتماعی دور هم جمع شوند – اما تنها در صورتی که افراد واکسینه نشده سالم و در معرض خطر کم ابتلا به بیماری شدید کووید-۱۹ باشند.

مرکز پیشگیری و کنترل بیماری آمریکا همچنین رقتن به مسافرت هایی که مسافت طولانی دارند را برای افرادی که کاملاً واکسینه شده اند کم خطر می داند و اعلام کرد: این افراد نیازی به قرنطینه شدن یا آزمایش کرونا پس از سفر ندارند. با این وجود مقامات بهداشتی هنوز انجام این کار را توصیه نمی کنند.

این مرکز تصریح کرد که در دیدار با افراد واکسینه نشده که در معرض

## هر شماره؛معرفی یک بیماری و پیشگیری

## و درمان آن

## این شماره: واکسن کرونا

خطر بالای ابتلا به کووید-۱۹ قرار دارند مانند افراد مسن یا افرادی که دارای بیماری های زمینه ای هستند هنوز باید در فضای باز یا در فضایی با تهویه مناسب و ماسک انجام شود.

طبق اعلام این مرکز، افرادی که واکسینه کامل شده اند درصورتی که در معرض ویروس کرونا قرار گیرند، مادامی که هیچ علائمی نداشته باشند، نیازی به قرنطینه شدن یا دادن آزمایش کرونا ندارند.

همچنین کارمندان فروشگاه هایی که مراجعه کننده های زیادی دارند مانند سوپرمارکت ها درصورتی که واکسنیاسیون کامل شده باشند، نیازی نیست که پس از قرار گرفتن در معرض ویروس کرونا درصورتی که علائمی نداشته باشند، قرنطینه شوند اما انجام آزمایش کرونا برای این افراد توصیه می شود.

کارشناسان بهداشت عمومی می گویند در کوتاه مدت، زندگی پس از واکسنیاسیون تقریباً یکسان خواهد بود، تا زمانی که درصد بیشتری از مردم واکسینه شوند و بیماری همه گیر مهار شود.

در بیشتر موارد، آنها توصیه می کنند که افراد هنوز ماسک بزنند و فاصله خود را در نزدیکی بیشتر افراد حفظ کنند.

**واکسن کرونا تا چه مدت موثر خواهد بود؟**

اطلاعات روشن و واضحی در مورد تاثیر این واکسن و مدت زمان آن وجود ندارد. نتایج آزمایشات بالینی واکسن های «مدرنا» و «فایزر» که هر دو در اواخر ماه ژوئیه آغاز شد، نشان دهند که این واکسن ها اثرات محافظتی طولانی مدت دارند. اما مدت زمان واقعی آنها هنوز مشخص نیست.

**واکسن تا چه اندازه در جمعیت عمومی موثر خواهد بود؟**

پس از دریافت واکسن کرونا، محافظت شدیدی در برابر کووید-۱۹ ایجاد می شود. اما با این وجود احتمال ابتلا فرد به ویروس کرونا پس از واکسنیاسیون همچنان وجود دارد. هیچ واکسنی اثر محافظتی ۱۰۰ درصدی و کامل ندارد. واکسن برای محافظت به زمان نیاز دارد. بررسی ها نشان می دهد که واکسن فایزر تا ۹۵ درصد موثر است و اثر بخشی واکسن مدرنا بیش از ۹۴ درصد اعلام شده است.

اما حتی پس از دریافت این واکسن ها، ممکن است چند هفته طول بکشد تا بدن پس از واکسنیاسیون، مصونیت ایجاد کند. یعنی افراد ممکن است دقیقاً قبل یا حتی پس از واکسنیاسیون به ویروس کرونا آلوده شوند.

**آیا افراد باردار باید واکسینه شوند؟**

آزمایش واکسن کووید-۱۹ افراد باردار را شامل نمی شود. از طرفی هم سازندگان دارو و واکسن تمایل ندارند از ترس تهدید به بارداری، افراد باردار را در آزمایشات بالینی اولیه قرار دهند.

البته کارشناسان معتقدند که هیچ دلیلی برای نگرانی تزریق واکسن کرونا در زنان باردار وجود ندارد. آنها می گویند ما زنان باردار را تشویق می کنیم که در صورت داشتن هرگونه سوال یا نگرانی با متخصص زنان و زایمان خود مشورت کنند. آنها باید عوارض ناشی از عدم دریافت واکسن را بررسی کرده و در این مورد آگاهانه تصمیم بگیرند.

بسیاری از کارشناسان هشدار می دهند که ابتلا به کووید-۱۹ در دوران بارداری نسبت به عوارض واکسن mRNA ممکن است شرایط بدتری داشته باشد.

در حال حاضر هیچ اطلاعاتی در مورد ایمنی واکسن کرونا در زنان باردار در دسترس نیست؛ اما زنان باردار باید بدانند که واکسن mRNA یک واکسن زنده نیست و با یک رکند طبیعی سلولی به سرعت تخریب

## سلامت



می شود. در نتیجه، وارد هسته سلول نمی شود و DNA را تغییر نمی دهد.

**زنانی که قصد باردار شدن دارند، آیا باید منتظر واکسن کرونا باشند؟**

بسیاری از داده های جمع آوری شده هنوز جدید است.

شرکت‌های دارویی افرادی را که قصد باردار شدن داشتند به طور خاص در آزمایشات بالینی خود مورد بررسی قرار نداده اند. بنابراین، هیچ اطلاعات انسانی برای ایمنی واکسن در افرادی که قصد باردار شدن دارند، ثبت نشده است. در نتیجه، در آمریکا هیچ توصیه رسمی برای خانواده هایی که به دنبال باردار شدن هستند وجود ندارد. با این حال، چون ویروس واکسن کرونا غیرفعال یا مرده است، بنابراین باردار شدن شش تا هشت هفته پس از واکسنیاسیون باید ایمن باشد.

**آیا افرادی که نسبت به غذا یا دارو آلرژی دارند باید واکسن کرونا بزنند؟**

افرادی که مستعد آلرژی غذایی، آلرژی به دارو (به غیر از مولفه های واکسن) و بیماری های آلرژیک متداول مانند آسم، رینیت آلرژیک و درماتیت آلرژیک هستند می توانند واکسن کرونا بزنند اما قبل از ثبت نام باید با پزشک خود مشورت کنند.

**آیا افرادی که به کرونا مبتلا شده اند باید واکسن بزنند؟**

کارشناسان توصیه می کند افرادی که قبلاً به کووید-۱۹ مبتلا شده اند نیز باید واکسن کرونا بزنند. اگر چه عفونت طبیعی با این ویروس تا حدی مبتلایان به این بیماری را مصون نگه می دارد، اما از افراد به طور کامل محافظت نمی‌کند.

همچنین مواردی گزارش شده است که افراد برای دومین بار به کووید-۱۹ مبتلا شده اند. پس احتمال ابتلا مجدد به بیماری کرونا وجود دارد اما تزریق واکسن در این افراد می تواند خطر عفونت مکرر کرونا را کاهش دهد.

**آیا افراد دارای نقص ایمنی می توانند واکسن کرونا بزنند؟**

مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری آمریکا اعلام کرده است: افرادی که دارای نقص ایمنی هستند، اگر مشکل دیگری برای تزریق واکسن نداشته باشند می توانند واکسن کرونا را دریافت کنند.

با این حال، از آنجا که محققان هنوز نمی دانند که واکسن کرونا در افراد دارای سیستم ایمنی ضعیف چقدر تاثیر دارد، آنها باید اقدامات لازم را برای محافظت از خود در برابر ویروس کرونا انجام دهند.

**آیا کودکان باید واکسن کرونا بزنند؟**

کودکان در اوایل واکسنیاسیون اولویی برای واکسن نخواهند بود، اما یا بهبود در دسترس بودن واکسن، واجد شرایط خواهند بود. در حال حاضر آزمایش های بالینی عمده واکسن کرونا بر روی ثبت نام بزرگسالان متمرکز است و با گسترش آنها، گنجاندن کودکان در آزمایش های بالینی واکسن، داده‌هایی را در مورد ایمنی و کارآیی واکسن تولید می‌کند که می‌تواند در مورد کودکان اعمال شود.

## آنچه شما باید قبل، حین و بعد از زدن واکسن کرونا بدانید



میلیون‌ها نفر در سراسر دنیا در حال حاضر علیه بیماری کرونا واکسینه شده‌اند، و با این کار همه ما کم کم به زندگی عادی و انجام فعالیت‌هایی که از انجام آنها با افرادی که دوست‌شان داریم لذت می‌بریم، نزدیک‌تر می‌شویم. بسیاری از افراد هنوز منتظر واکسن هستند و واکسنیاسیون برایشان دیرتر اتفاق خواهد افتاد، ولی همچنان سوالات زیادی درباره روند و نحوه واکسنیاسیون و آنچه که در انتظارشان است، دارند.

ما برای آگاهی از روند واکسنیاسیون و نکاتی درباره کارهایی که می‌توانید قبل، حین و بعد از واکسن زدن انجام دهید، با متخصصین بهداشت یونیسف صحبت کرده‌ایم. **پیش از مراجعه برای واکسنیاسیون**
تحقیق کنید: اطلاعات نادرست زیادی درباره واکسن‌ها در فضای مجازی وجود دارد، بنابراین مهم است که همیشه اطلاعات خود را از منابع قابل اطمینانی چون یونیسف و سازمان بهداشت جهانی دریافت کنید. اگر سوالی درباره اینکه آیا باید واکسن بزنید یا خیر دارید، با دکتر خود صحبت کنید.

در حال حاضر، افرادی که مشکلات سلامتی زیر را دارند، نباید واکسن کرونا بزنند تا از بروز هرگونه عوارض جانبی احتمالی جلوگیری شود: اگر سابقه عکس‌العمل‌های آلرژیک شدید به هر یک از محتویات واکسن کرونا دارید.

اگر درحال حاضر بیمار هستید یا علائم کرونا دارید (البته پس از بهبودی و تایید پزشک می‌توانید واکسینه شوید).
با پزشک خود صحبت کنید: اگر تا به حال تجربه واکنش آلرژیک شدید به هر واکسنی را داشته‌اید، یا هرسوالی درباره داروهایی که در حال حاضر مصرف می‌کنید دارید، قبل از گرفتن وقت واکسنیاسیون با پزشک خود صحبت کنید.

از خود مراقبت کنید: شب قبل از واکسنیاسیون، خوب بخوابید و به میزان کافی آب و مایعات بنوشید تا در روز واکسنیاسیون حال خوبی داشته باشید.

**حین واکسنیاسیون**

در مراکز واکسنیاسیون نکات ایمنی مانند رعایت فاصله فیزیکی هنگام انتظار و پوشیدن ماسک را حتماً رعایت کنید.
ارتباط برقرار کنید: اگر شرایط پزشکی خاصی دارید، مثلاً باردار هستید یا مشکل نقص سیستم ایمنی دارید، به مسئولین بهداشت اطلاع دهید.
سوابق خود را نگاهدارید: شما بایستی کارت واکسنیاسیون دریافت کنید که در آن نوع واکسن کرونایی که به شما تزریق شده، تاریخ و محل واکسنیاسیون در آن درج شود. این کارت را حتماً برای استفاده احتمالی در آینده نگاهدارید.
برای کنترل شدن بهمانند: ارائه دهنده مراقبت‌های بهداشتی باید حدود ۱۵ دقیقه پس از تزریق واکسن، شما را کنترل کند تا مطمئن شود که هیچ واکنش فوری نداشته باشید. قابل ذکر است که واکنش شدید بسیار نادر است.

<sup>[1]</sup> شواهد علمی زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد واکسنیاسیون بهترین راه تقویت سیستم دفاعی بدن در برابر عفونت‌های جدی است

<sup>[2]</sup> شواهد علمی زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد واکسنیاسیون بهترین راه تقویت سیستم دفاعی بدن در برابر عفونت‌های جدی است